

EL CONSELLER GOMIS RECLAMA LA CREACIÓ D'UN MODEL DE PROTECCIÓ CIVIL DUAL ESTAT-GENERALITAT DE CATALUNYA

Després de Txernòbil, Vandellòs

Els alcaldes de les poblacions pròximes a Vandellòs han plantejat abandonar la seua participació en el Pla d'Emergència Nuclear de Tarragona. El motiu, l'últim accident ocorregut en aquesta central nuclear, la tecnologia de la qual ha quedat obsoleta.

Cinta S. Bellmunt

Una avaluació preliminar de l'incendi registrat dijous a la nit a Vandellòs I i que han elaborat conjuntament Govern Civil de Tarragona, la direcció de la central i el Consell de Seguretat Nuclear, «conduïx a plantejar la hipòtesi que un defecte mecànic a la turbina va produir una ràpida frenada d'aquesta i un elevat nivell de vibracions que van afectar a través de l'eix comú l'alternador del turbogenerador amb pèrdua d'estanqueïtat d'aquest, i amb l'alliberament de l'hidrogen de refrigeració. El contacte de l'hidrogen amb l'aire va produir l'incendi», segons va comunicar el dia següent de l'incident Govern Civil de Tarragona.

Els fets van començar sobre dos quarts de 10 de la nit del passat dijous, quan l'intens vapor que sortia de les vàlvules de seguretat del grup nuclear Vandellòs I i el persistent soroll que causen en una situació d'aquest tipus les vàlvules, a conseqüència d'un incendi que entre les 21,15 i les 21,30 es va localitzar en un alternador d'aquest grup nuclear ubicat a la zona convencional, no radioactiva, d'aquest complex, van provocar una significativa alarma en la població dels voltants de la central. Precisament va ser un veí de l'Hospitalet de l'Infant-Vandellòs qui va donar avís de l'incendi a Protecció Civil de Tarragona preocupat per les espectaculars flamarades que es divisaven.

En aquest sentit, Govern Civil de Tarragona ha advertit que investigará els motius pels quals la direcció de Vandellòs I no va avisar immediatament Protecció Civil de l'incendi que s'havia declarat, perquè des que es va originar fins que van donar compte al governador va passar mitja hora. La directora general de Protecció Civil, Pilar Brabo, ha demanat per aquesta negligència la màxima sanció per a la central. Una altra amenaça ha sorgit des dels alcaldes dels municipis afectats

ANGEL CATENA

Va ser un veí qui va donar avís de l'incendi alarmat per les flamarades que es divisaven.

per l'àrea d'influència de Vandellòs que s'han queixat que el governador civil, Ramón Sánchez, no els va deixar estar presents a la reunió que el director de Vandellòs, Carlos Fernández Palomero, va mantenir, en el mateix recinte de la nuclear, amb tècnics especialistes en aquesta matèria el dia després de l'incendi.

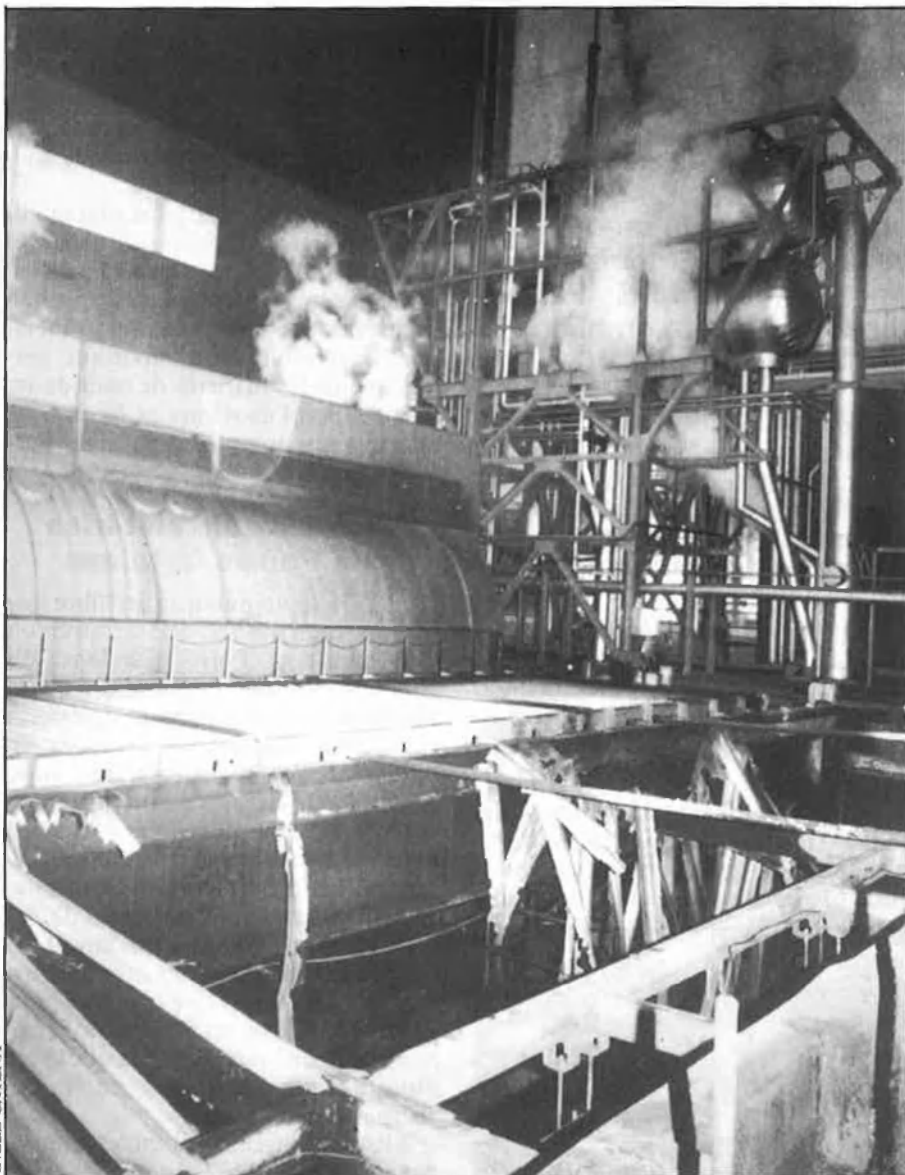
La mala situació que travessa la relació ente els alcaldes de l'Ametlla de Mar, Pratdip, Vandellòs, Mont-roig del Camp i Tivissa amb el governador civil podria significar que aquests municipis abandonessin les seves responsabilitats pel que fa a la participació en el Pla d'Emergència Nuclear per a la província de Tarragona (PENTA).

Aquest pla es va posar de seguida en marxa la nit de dijous en produir-se l'incendi. Atenent a la importància del sinistre i a les seves característiques, Protecció Civil va deixar fins diumenge el PENTA en situació O, que es correspon al nivell que es considera d'emergència mínima, absolutament preventiva, i que consisteix a tenir tots els mecanismes a punt per si l'emergència es complica i va a més. Aquesta situació no comporta tampoc risc per a la població. En aquest ordre de coses, el delegat de la Generalitat a Tarragona,

Josep Maldonado, ha assegurat que «l'incendi no ha comportat cap perill per a la població i no hi ha hagut emissions radioactives a l'exterior ni s'han produït danys personals». Pel que fa al PENTA, aquest no va ser desactivat fins tres dies després del succés, moment en què es va dur a parada segura el reactor.

Paralització incerta

L'incendi de dijous a Vandellòs I podria significar la paralització definitiva d'aquest grup nuclear i si no, per molt de temps. Un tècnic de la central que la nit de l'incendi es mirava l'espectacle molt consternat i que no ha volgut revelar la seva identitat, deia: «vaig veure posar els fonaments d'aquesta central i ara em fa la sensació que estic assistint al seu enterrament». Aquesta afirmació, la basava en el fet que s'ha incendiat l'alternador d'una turbina que ja no es fabrica en l'actualitat, perquè Vandellòs I té ja 17 anys de vida i des de la seva construcció ha canviat la tecnologia. «Ara el problema serà trobar peces adients, per a reparar la turbina cremada i en el cas que les trobéssim, ens hem de

ÀNGEL CATENA

El Servei Mundial d'Informació sobre l'Energia ha sol·licitat la paralització definitiva de Vandellòs I.

plantejar seriosament els costos que significa arreglar-la».

Al lloc dels fets va personar-se, a quart d'una de la matinada, el conseller de Governació de la Generalitat, Josep Gomis, qui va destacar el paper fonamental que en l'extinció de l'incendi van desenvolupar els bombers de la Generalitat. Gomis va subratllar que «malgrat que l'administració central no ha traspassat encara a la Generalitat competències en matèria de Protecció Civil, són diversos cossos autonòmics els qui tindrien un paper més decisiu en una situació d'emergència». A part dels bombers, Gomis va manifestar que «si aquesta nit les conseqüències de l'incendi haguessin estat més greus i s'haguessin produït ferits, per exemple, la Generalitat seria l'encarregada de posar a disposició dels afectats la xarxa d'hospitals».

El conseller de Governació va insis-

tir que «cal crear un model de Protecció Civil dual, que funcioni amb la unió d'esforços de les dues administracions. No té sentit que hi hagi dues proteccions civils sinó que se n'han de coordinar els esforços». Aquestes declaracions, les feia Josep Gomis poc després de les tres de la matinada, quan va acabar de visitar la zona afectada per l'incendi i en el moment que arribaven en cotxe a Vandellòs I el governador civil de Tarragona acompanyat pel cap dels Serveis Territorials de Sanitat de la Generalitat, pel cap dels Serveis Territorials d'Indústria, junt amb altres autoritats del govern central.

Permís d'explotació

Per la seva part, el Servei Mundial d'Informació sobre l'Energia (WISE) ha sol·licitat la paralització definitiva de Vandellòs I i ha assegurat que l'in-

cendi de dijous ha estat l'accident nuclear més important després del succeït a Txernòbil, en tota la història de les centrals nuclears mundials. Alhora el WISE ha remarcat el perill que suposa que —com va passar a Vandellòs I l'altre dia— fallin part dels sistemes de refrigeració, perquè llavors es podria produir un incendi al reactor, de conseqüències molt greus i tràgiques en un reactor del tipus grafit-gas com és el del cas que ens ocupa.

Per tots aquests motius, el WISE considera que «ha d'impedir-se per part de l'organisme competent —la Direcció General de l'Energia del Ministeri d'Indústria i Energia— la posada en marxa del reactor de Vandellòs I. D'això és després que no han d'autoritzar-se les reparacions i ha de cancel·lar-se el permís d'explotació definitiu de què disposa aquesta central i que s'acaba l'any 2003».

El Servei Mundial d'Informació sobre l'Energia opina que una decisió d'aquestes dimensions estaria «en sintonia amb el que succeeix a la Comunitat Europea, on els reactors de grafit-gas s'estan retirant del parc nuclear ja que posseeixen molt poca seguretat en cas d'emergència perquè disposen únicament de dues barreres de protecció entre el combustible i l'exterior: la beina del combustible i el blindatge del circuit primari. Els estudis de seguretat no tenen en compte la possibilitat de trencament de la contenció del formigó premsat, quan l'accident de Txernòbil va suscitar enormes dubtes sobre aquest tema».

El WISE ha descobert els principals accidents previsibles en reactors d'urani natural grafit-gas (UNGG) i els ha catalogat en tres categories: accidents per despressurització, manca de refrigeració i corrosió radiolítica deguda al fluid intercanviador de calor.

Pel que fa a la manca de refrigeració, i que va fallar en part en l'incendi de dijous a Vandellòs I, el WISE manifesta que una situació d'aquest tipus pot conduir «a un augment regulador de la temperatura del grafit, de les camises que contenen els elements combustibles, i el grafit moderador que alberga les camises, facilitant la possibilitat d'un incendi de la massa de grafit (tres mil tones a Vandellòs I) i la seva propagació incontrolada».

El WISE ha indicat que «aquest és el risc que es corre si la refrigeració del reactor no s'efectua adientment i Vandellòs I en aquests moments només gaudeix d'un dels tres sistemes de refrigeració possible: dos turboventiladors».